

De Belgische Amanda Gorman

LISETTE MA NEZA · DICHTERES

Lisette Ma Neza (23) kreeg de dag na de inauguratie van Joe Biden veel berichtjes: allemaal mensen die háár hadden gezien in het meisje met de gele jas, die de wereld heel even stil naar adem deed happen.

'En ik zag, ik zag, wat jij ook zag, in het meisje met haar gele jas, mezelf.'

In *De zevende dag* deed Lisette Ma Neza gisteren wat Amanda Gorman vorige week ook deed: raken. Enkel en alleen met straffe, zorgvuldig in elkaar gepuzzelde taal. Iets wat Lisette – roots in Rwanda, opgegroeid in Nederland, nu pendelend tussen België en Breda – erg goed kent. 'Als kind ging ik vaak naar de bibliotheek en vertelden mijn ouders veel verhalen. Zo heb ik een enorme liefde voor taal ontwikkeld. Een liefde die nog steeds groeit. Aangevuld met een liefde voor performen, kwam dat samen in slam poetry.'

In 2017 werd Lisette Ma Neza Belgisch kampioen poetryslam – voorgedragen poëzie – en Europees vicekampioen. In 2018 en 2019 eindigde ze op het wereldkampioenschap telkens op het podium. Sindsdien blijft ze schilderen met taal: in columns in MO*, in poëzieworkshops en soms zelfs op internationale literatuurfestivals. De ‘Belgische Amanda Gorman’ dus.

Ma Neza: ‘Ik heb Gorman live op tv gezien en het voelde alsof mijn zusje daar stond. Sowieso was ze een tegengeluid voor de afgelopen jaren, met Trump als een van de machtigste mannen ter wereld, en met gezichten die helemaal niet op mij lijken. Maar nu zagen mensen mij plots, in haar, lieten ze mij de volgende ochtend weten. En dat is belangrijk. We werden gezien, er werd aan ons gedacht. Een stap naar een eerlijker verhaal, over hoe de wereld van vandaag echt is. Ergens jammer dat dit aantoont hoe uitzonderlijk dit moment eigenlijk is.’

Recht uit het hart

Zelf een poëet, begrijpt ze waarom Amanda’s woorden zo hard binnenkwamen. ‘Een mager zwart meisje, opgevoed door een alleenstaande moeder. Die echtheid, weten dat het recht uit haar hart komt, dat is meestal het mooiste. Bovendien is het persoonlijk én universeel tegelijk, juist omdat ze daar staat. En het is een kwalitatief goed gedicht. Geen extreem moeilijke taal, dapper voorgedragen, en dan de gele jas samen met de metafoor over het licht: het kwam allemaal samen.’

Belangrijk is dat heel veel jonge zwarte vrouwen, of gewoon mensen met kleur, enorm creatief zijn, zegt Lisette. ‘Alleen worden zij niet gezien in het grotere verhaal. Toen ik kampioen werd, was ik de eerste vrouw en de eerste persoon van kleur. Toen dacht ik: we zijn met zovelen, en toch ben ik de allereerste. In de underground zijn er heel veel getalenteerde artiesten. Er is dus discriminatie. Ik ken die ook, ik ben en blijf zwart. Maar de mooie boodschap rond Amanda is: het kan dus. Dat er nog velen na haar mogen komen.’